

31.05.2018

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Hänvisning

Ärende **Ansökan om basfinansiering som sparats för att fördelas under finansåret och finansiering som fördelas på basis av tilläggsbudgeten**

1. Inledning

Den 12 december 2017 beslutade undervisnings- och kulturministeriet om antalet målinriktade studerandeår för anordnarna av yrkesutbildning och om höjning av basfinansieringen efter prövning för 2018 (prestationsbeslut). Av anslaget i budgeten lämnades knappt 15 miljoner euro för fördelning under finansåret och av det målinriktade antalet studerandeår ca 1 800. Ministeriets avsikt är att fördela den återstående finansieringen i sin helhet till utbildningsanordnarna genom ett beslut som fattas i slutet av augusti (tilläggsprestationsbeslut). Detta brev innehåller anvisningar till utbildningsanordnarna om ansökan om studerandeår och eventuell övrig finansiering som fördelas genom tilläggsprestationsbeslutet.

Den 31 maj 2018 har regeringen lämnat en tilläggsbudgetproposition till riksdagen. Enligt propositionen ökas yrkesutbildningens anslag för 2018 med en engångspost på 16 miljoner euro. Ministeriets avsikt är att fördela tilläggsfinansieringen till utbildningsanordnarna i samband med beslut om finansieringen som fördelas på basis av den egentliga budgeten, förutsatt att riksdagen godkänner propositionen. Utbildningsanordnarna ska ansöka om studerandeår och eventuell övrig finansiering som beviljas på basis av tilläggsbudgeten med samma tidtabell och samma ansökningsblankett som används för ansökan om finansiering ur anslaget i 2018 års budget som sparats för att fördelas under finansåret.

Pågående ändringar av finansieringen av yrkesutbildningen

Den 19 april 2018 lämnade regeringen till riksdagen en proposition (RP 57/2018 rd) med förslag till ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Enligt förslaget ändras 10 § och 32 e § i lagen så att höjning av basfinansieringen efter prövning kan beviljas även under finansåret av särskilda skäl som hänför sig till utbildningsanordnarens verksamhet. Möjligheten att bevilja höjning efter prövning under finansåret är nödvändig eftersom behovet av höjning efter prövning inte nödvändigtvis i alla situationer kan förutses i prestationsbeslutet som fattas före finansårets början. Behovet av höjning efter prövning kan uppstå till följd av exempelvis en oförutsedd förändring i utbildningsanordnarens verksamhet. Därtill kan

en ökning av antalet målinriktade studerandeår för utbildningsanordnaren under finansåret undantagsvis medföra ett behov att ompröva även nivån på höjningen efter prövning.

Samtidigt bör man precisera förfarandet som beskrivs i detaljmotiveringen till 10 § i lagen och gäller fastställandet av beloppet för studerandeåren som beslutas under finansåret. Beloppet för studerandeåren som beslutas under finansåret fastställs så att beloppet av basfinansieringsandelen som grundar sig på utbildningsanordnarens prestationsbeslut, med undantag för höjning av basfinansieringen efter prövning som beviljats utbildningsanordnaren enligt 32 e § och avdrag enligt 10 a § (Kiky), divideras med utbildningsanordnarens målinriktade antal studerandeår varvid det anordnarspecifika priset för ett enskilt studerandeår erhålls. I praktiken innebär detta att finansieringen som grundar sig på de målinriktade studerandeåren och beviljas utbildningsanordnaren i ett tilläggsprestationsbeslut som görs under finansåret beräknas för utbildningsanordnaren utgående från profilkoefficienten för basfinansieringen som fastställts i det egentliga prestationsbeslutet.

Därtill föreslås att 32 a § i lagen ändras så att finansieringen som beviljas på basis av tilläggsbudgeten vid behov kan fördelas endast som basfinansiering. Undervisnings- och kulturministeriet skulle därmed kunna rikta tilläggsfinansiering till fullt belopp direkt till ett specifikt ändamål och till specifika utbildningsanordnare genom att använda målinriktade studerandeår i basfinansieringen och vid behov höjning av basfinansieringen efter prövning. I finansieringen som beviljas på basis av tilläggsbudgeten behöver man därmed inte beakta de lagstadgade finansieringsandelarna inom bas-, prestations- och genomslagsfinansiering. Vidare föreslås att 32 h § i lagen ändras så att strategifinansiering kan beviljas på basis av tilläggsbudgeten även i det fall att den överskrider den lagstadgade andelen på högst fyra procent av anslaget för yrkesutbildningen.

Ovan beskrivna ändringar avses träda i kraft senast från den 1 augusti 2018. Detta brev anvisningar om ansökan om finansiering som avgörs under finansåret förutsätter att lagen godkänns i enlighet med regeringens proposition i fråga om ovannämnda ärenden.

2. Finansiering ur anslaget i budgeten för 2018 som sparats för fördelning under finansåret

Anslaget för yrkesutbildning i statsbudgeten för år 2018 är 1 703 581 000 euro, varav bas- och prestationsfinansieringens andel är totalt 1 669 697 000 euro. I budgeten uppgår antalet målinriktade studerandeår inom yrkesutbildningen till högst 177 000 studerandeår, varav antalet studerandeår som anvisas för arbetskraftsutbildning uppgår till minst 5 5000 studerandeår.

I prestationsbeslutet av den 12 december 2017 beslutade undervisnings- och kulturministeriet om de målinriktade antalen studerandeår för utbildningsanordnare inom yrkesutbildning och om höjning av basfinansieringen efter prövning samt fastställde antalet prestationer som läggs till grund för prestationsfinansieringen för 2018. I prestationsbeslutet fördelades totalt 175 150 målinriktade studerandeår, varav 5 300 anvisades för arbetskraftsutbildning. Genom prestationsbeslutet fördelades ur anslaget i budgeten som basfinansiering på basis av de målinriktade studerandeåren 1 556 478 146 euro och som höjning efter prövning 14 734 000 euro samt som prestationsfinansiering 83 484 859 euro.

Den 20 april 2018 gjorde ministeriet tre positiva beslut om omprövning och ett beslut om rättelse i fråga om prestationsbeslutet. Av anslaget för yrkesutbildning i budgeten kvarstår därmed för fördelning under finansåret med ett tilläggsprestationsbeslut 14 834 504 euro och högst 1 832 studerandeår, varav minst 200 studerandeår ska anvisas till arbetskraftsutbildning.

Utbildningsanordnarna kan söka målinriktade studerandeår och vid behov höjning av basfinansieringen efter prövning som fördelas genom tilläggsprestationsbeslutet. Avsikten med studerandeåren som ökas under finansåret är att underlätta den regionala och branschvisa tillgången till kompetent arbetskraft. Ökningarna ska riktas till branscher med brist på kompetent arbetskraft och branscher som är viktiga med tanke på tillväxten. Utbildningsanordnaren ska motivera behovet av att öka antalet studerandeår i synnerhet med tanke på behoven i det primära verksamhetsområdet. Ökningsbehovet ska grunda sig på behov som framförts av företag i området eller andra samarbetsföretag samt i fråga om arbetskraftsutbildning därtill på de lokala arbetskraftsmyndigheternas uppskattning av behovet. Därtill ska utbildningsanordnaren kunna visa att det faktiska antalet studerandeår under finansåret kommer att vara minst på den nivå som fastställts i prestationsbeslutet av den 12 december 2017 och att det därför är nödvändigt att fördela ytterligare studerandeår för att trygga tillgången till kompetent arbetskraft.

Finansieringen som fördelas genom tilläggsprestationsbeslutet kan också fördelas som höjning av basfinansieringen efter prövning förutsatt att riksdagen har godkänt den föreslagna ändringen av finansieringslagen. Ministeriets avsikt är att bevilja höjning efter prövning i regel endast för sådana behov som inte har kunnat förutses när prestationsbeslutet i december fattades. Höjning efter prövning kan också beviljas på den grunden att det är ändamålsenligt att rikta de målinriktade studerandeår som beviljas med tilläggsbeslutet till ordnande av en särskilt dyr utbildning, om utbildningsanordnaren inte inom ramen för helhetsfinansieringen annars har möjlighet att utvidga den dyra utbildningen. I tilläggsprestationsbeslutet beviljas höjning efter prövning dock endast av särskilt grundad anledning. I regel ska ökningen av studerandeåren enligt tilläggsprestationsbeslutet kunna genomföras utan behov av höjning av basfinansieringen efter prövning.

3. Ökning av finansieringen för finansåret 2018 på basis av tilläggsbudgeten

Den 13 april 2018 avtalade regeringen om planen för de offentliga finanserna för 2019-2022 och beslutade om flera åtgärder för att förbättra sysselsättningen. Bland annat förbättras arbetslösas möjligheter till studier på eget initiativ så att man för 25 år fyllda arbetslösa föreslår en möjlighet till kortvariga studier på högst sex månader utan att de mister arbetslöshetsförmånen. Studierna ska ge yrkesmässiga färdigheter eller stöda företagsverksamheten. Dessa studier ska också uppfylla aktivitetsförutsättningen som avses i aktiveringsmodellen. Den 19 april 2018 lämnade regeringen en proposition (RP 59/2018 rd) om detta till riksdagen och ändringarna avses träda i kraft den 1 augusti 2018. Till följd av detta ska utbildningsanordnarna bereda sig på ökad efterfrågan på utbildning på eget initiativ bland arbetslösa redan när utbudet för kommande höst planeras.

Samtidigt beslutade regeringen om engångsåtgärder med snabb verkan som strävar efter att underlätta tillgången på kompetent arbetskraft. Åtgärderna har att göra med utvecklingen av arbetskraftens kompetens och företagens utbildningsbehov inom områden där det är brist på arbetskraft och som är centrala med tanke på tillväxten.

Enligt beslutet reserverades sammanlagt 54 miljoner euro för dessa åtgärder i tilläggsbudgeten. Av denna summa reserverades 30 miljoner euro för utbildning inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.

I tilläggsbudgetpropositionen som lämnades till riksdagen den 31 maj 2018 föreslås att anslaget för yrkesutbildning ökas med 16 miljoner euro och att maximiantalet studerandeår ökas med 2 000 studerandeår. Behovet av en anslagsökning föranleds av genomförandet av ett pilotförsök av engångsnatur som gäller yrkeskompetens, där målsättningen är att skapa en modell för att möjliggöra branschbyte genom skraddarsydd utbildning. Avsikten är att utveckla det gällande systemet för yrkesutbildning så att det mer exakt än tidigare ska motsvara kompetensbehoven hos dem som byter bransch. Därtill är avsikten att göra det smidigare att rekrytera arbetskraft. Avsikten är att rikta en del av ökningen till att förbättra kompetensen hos personer med svaga grundläggande färdigheter och digitala färdigheter.

Pilotförsöket inom yrkeskompetens strävar efter att utveckla i synnerhet utbildning som skraddarsys enligt kompetensbehoven och som genomförs för att stöda branschbyten. I pilotförsöket utnyttjas delar av nuvarande yrkesexamina och mindre helheter samt vid behov även annan utbildning som fördjupar och kompletterar yrkeskompetensen. Pilotförsöken riktas till branscher som har brist på kompetent arbetskraft och branscher som är centrala med tanke på tillväxten och de genomförs enligt behov som både utbildning på eget initiativ och arbetskraftsutbildning.

Pilotförsöken inleds under 2018. Vid behov kan de fortsätta under 2019. Resurserna för att genomföra pilotförsöken riktas dock till utbildningsanordnarna en enda gång genom 2018 års tilläggsprestationsbeslut. Fördelningen görs huvudsakligen som studerandeår, men vid behov kan tilläggsanslag riktas även som höjning av basfinansieringen efter prövning eller som strategifinansiering. Höjning efter prövning kan beviljas i det fall att pilotförsök inte av grundad anledning kan ordnas med finansiering enligt utbildningsanordnarens profilkoefficient. Avsikten är att strategifinansiering beviljas endast av särskilt grundad anledning. Till exempel i ett nätverksbaserat pilotförsök som är gemensamt för flera utbildningsanordnare kan strategifinansiering beviljas till den utbildningsanordnare som är samordnare för att samordna och rapportera pilotförsöket.

Om finansiering inte alls riktas till höjning av basfinansieringen efter prövning eller strategifinansiering, kan man med 16 miljoner euro öka antalet studerandeår med ca 1 800 räknat enligt det genomsnittliga priset per studerandeår i den kalkylerade basfinansieringen. Det totala antalet studerandeår som läggs till beror dock också på profilkoefficienten hos utbildningsanordnarna som ökningen riktas till. För att engångsökningen av anslaget ska kunna användas för att utbilda så mycket arbetskraft som möjligt för branscher med brist på kompetent arbetskraft kommer ministeriet att prioritera riktning av tilläggsanslaget till ökning av antalet studerandeår snarare än till höjning av basfinansieringen efter prövning och strategifinansiering.

Pilotförsöket inom yrkeskompetens påverkar inte antalet målinriktade studerandeår som fastställs för utbildningsanordnaren för 2019 och inte heller finansieringen som beviljas för 2019. Pilotutbildningen som inleds på basis av tilläggsbudgeten kan däremot ha en indirekt inverkan på utbildningsanordnarens finansiering under senare år. Till exempel kan den påverka nivån på basfinansieringen för 2020 genom profilkoefficienten som fastställs för utbildningsanordnaren på basis av utfallet år 2018.

Ministeriet ber utbildningsanordnarna observera att om utbildningsanordnaren genomfört helheter som är mindre än en examensdel och som bildats av kraven på

yrkesskicklighet eller målen för kunnandet för en eller flera examensdelar som anges i examensgrunderna, så räknas utbildningen i finansieringen som examensutbildning även om personens mål i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet inte skulle vara att avlägga en hel examen eller examensdel. På detta sätt kan kompetenshelheter som är mindre än en examensdel och bildats av examensdelarnas krav på yrkesskicklighet eller mål för kunnandet i uppföljningen skiljas från övrig utbildning som fördjupar och kompletterar yrkeskompetensen och som inte har enhetliga nationella krav på yrkesskicklighet eller mål för kunnandet. I finansieringen kan examensutbildning inte ingå i kostnadsgruppen för övrig yrkesutbildning, inte heller då det är frågan om en helhet som är mindre än en examensdel.

Ministeriet kommer att följa upp genomförandet och resultaten av pilotförsök som inletts på basis av tilläggsbudgeten. På basis av resultaten utvärderas bland annat det faktiska behovet av kompetenshelheter som är mindre än en examensdel och grundar sig på examensdelarnas krav på yrkesskicklighet och mål för kunnandet samt behovet av att vidareutveckla examensgrunderna och finansieringssystemet till denna del. Utbildningsanordnarna ska vara beredda på att rapportera för användningen av studerandeår som riktats till pilotförsök i samband med Utbildningsstyrelsens datainsamling som gäller 2018. Datainsamlingen sker i början av 2019.

4. Inlämnande av utbildningsanordnarnas ansökningar och tidsplan

På basis av ovan stående ombeds utbildningsanordnarna lämna in ansökningar om målinriktade studerandeår samt vid behov höjning av basfinansieringen efter prövning eller strategifinansiering som fördelas för 2018 genom ett tilläggsprestationsbeslut.

I ansökan ska man framföra och motivera antalet målinriktade studerandeår som söks och den eventuella övriga tilläggsfinansiering som söks. Ansökan ska specificeras enligt följande:

- antal målinriktade studerandeår som söks från finansieringen som sparats från budgetanslaget för 2018 för att fördelas under finansåret, varav antalet studerandeår som anvisas till arbetskraftsutbildning anges separat
- beloppet för höjning av basfinansieringen efter prövning som söks från finansieringen som sparats från budgetanslaget för 2018 för att fördelas under finansåret
- antal målinriktade studerandeår som söks från finansieringen som läggs till för finansåret på basis av tilläggsbudgeten 2018, varav antalet studerandeår som anvisas till arbetskraftsutbildning anges separat
- beloppet för höjning av basfinansieringen efter prövning som söks från finansieringen som läggs till för finansåret på basis av tilläggsbudgeten 2018
- beloppet för strategifinansieringen som söks från finansieringen som läggs till för finansåret på basis av tilläggsbudgeten 2018.

I samband med det föreslagna antalet studerandeår ska utbildningsanordnarna därtill ange utfallet av antalet studerandeår för perioden 1.1. – 30.6.2018 samt en uppskattning av utfallet av studerandeåren för perioden 1.7. – 31.12.2018. Uppgifterna

om studerandeår för perioden 1.1 –30.6.2018 ska motsvara uppgifterna som sparats i Koski-systemet för ifrågavarande period i fråga om examensutbildning och handledande utbildning. I fråga om den övriga yrkesutbildningen (utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen samt utbildning som förbereder för yrkesuppgifter som yrkes- och trafikflygare, flygledare eller förare i den spårbundna stadstrafiken) ska uppgifterna om studerandeår motsvara de uppgifter som anordnaren meddelar till Utbildningsstyrelsen i datainsamlingen som gäller 2018.

Den elektroniska ansökningsblanketten med detaljerade anvisningar läggs ut på ministeriets webbplats på <http://minedu.fi/lisasuoritepaatosten-vaalimistelu> senast fredagen den 8 juni 2018.

Ansökningarna ska sändas till undervisnings- och kulturministeriet med den elektroniska blanketten senast måndagen den 6 augusti 2018. Därtill ska ansökan lämnas per post som en version med underskrift till undervisnings- och kulturministeriets registratörskontor med adressen PB 29, 00023 STATSRÅDET eller direkt till statsrådets gemensamma verksamhetsställe vid Riddaregatan 2 b, Helsingfors. Ministeriet handlägger endast ansökningar som lämnats in inom utsatt tid och sänts både med den elektroniska ansökningsblanketten och med underskrift till ministeriets registratörskontor.

Ministeriets avsikt är att fatta tilläggsprestationsbeslutet som gäller 2018 års finansiering senast fredagen den 31 augusti 2018, förutsatt att riksdagen har fattat beslut om tilläggsbudgeten och att lagen om ändring av finansieringslagen har trätt i kraft i den form som föreslås i propositionen i fråga om de delar som gäller tilläggsprestationsbeslutet. Innan studerandeår anvisas för arbetskraftsutbildning konsulterar ministeriet arbets- och näringsministeriet.

Mer information

Tarja Koskimäki, överinspektör
(Nyland, Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland),
tfn 02953 30166, fornamn.efternamn@minedu.fi

Jukka Lehtinen, undervisningsråd
(Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Birkaland, Mellersta Finland, Egentliga Finland och Satakunta),
tfn 02953 30183, fornamn.efternamn@minedu.fi

Anne Mårtensson, undervisningsråd
(Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen),
tfn 02953 30104, fornamn.efternamn@minedu.fi

Mari Pastila-Eklund, undervisningsråd
(Södra Österbotten, Österbotten och Mellersta Österbotten),
tfn 02953 30249, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överinspektör Saara Ikkela, tfn 02953 30109, fornamn.efternamn@minedu.fi

Regeringsrådet Anna Kankaanpää, tfn 02953 30403, fornamn.efternamn@minedu.fi

Utvecklingschef Kari Korhonen, tfn 02953 30162, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsråd Tarja Olenius, tfn 02953 30237, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsråd Seija Rasku, tfn 02953 30270, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överdirektör Mika Tammilehto, tfn 02953 30308, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överdirektör

Mika Tammilehto

Undervisningsråd

Tarja Olenius